

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Кафедра Технології будівельного виробництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчально-методичної
роботи

_____ / Г. М. Тонкачєєв /

12 лютого 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

" Аналіз і прогнозування напрямків прогресу в будівництві" _____
(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 19 «Архітектура та будівництво» _____
(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація 05.23.08 «Технологія та організація промислового та
цивільного будівництва»
(шифр і назва спеціальності)

факультет Будівельний _____
(назва факультету)

Київ – 2017 рік

Робоча програма з дисципліни:

" Аналіз і прогнозування напрямків прогресу в будівництві "

(назва навчальної дисципліни)

для аспірантів за:

спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

(шифр і назва)

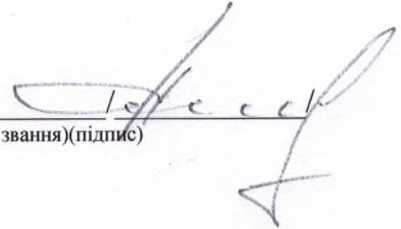
спеціалізацією: 05.23.08 «технологія та організація промислового та цивільного будівництва»

(шифр і назва)

Розробник:

Осипов О. Ф., д.т.н., професор

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри технології будівельного виробництва, протокол № 8 від "8" листопада 2017 року

завідувач кафедри _____

(підпис)

(Савйовский В. В.)

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності:

Протокол № 6 від "9" лютого 2018 року

Голова НМКС _____

(підпис)

(Косенко В. С.)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань:

_____ 19 «Архітектура та будівництво» _____
(шифр і назва)

спеціальність:

_____ 192 «Будівництво та цивільна інженерія» _____

спеціалізація:

_____ 05.23.08 «технологія та організація промислового та
цивільного будівництва» _____
(шифр і назва)

Освітньо-кваліфікаційний рівень:

_____ Доктор філософії _____

Кількість кредитів – _____ 5 _____

Модулів – _____ 1 _____

Змістових модулів – _____ 2 _____

Загальна кількість годин – _____ 150 _____

Кількість годин для денної, вечірньої форми навчання:

аудиторних – _____ 50 _____

самостійної роботи студента – _____ 100 _____

Індивідуальне завдання : _____ 1 _____
(контрольна робота)

Характеристика навчальної дисципліни								
Вид навчальної роботи	Денна, вечірня форма навчання				Заочна форма навчання			
	Рік підготовки				Рік підготовки			
	2 рік		-		2 рік		-	
	3 семестр				3 семестр			
Лекції (год.)	-	-	-	-	-	-	-	-
Практичні заняття (год.)	50	-	-	-	-	-	-	-
Лабораторні заняття (год.)	-	-	-	-	-	-	-	-
Самостійна робота (год.)	100	-	-	-	-	-	-	-
Індивідуальна робота (год.)	-	-	-	-	-	-	-	-
Індивідуальне завдання (к-ть)	Контр.	-	-	-	-	-	-	-
Вид контролю (зал. чи екз.)	зал.	-	-	-	-	-	-	-
Усього (годин)	150	-	-	-	-	-	-	-

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної, вечірньої і заочної форми навчання – 50/100

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – надати майбутнім вченим спеціальні знання та практичні навички щодо аналізу та прогнозуванню основних тенденцій і можливих напрямків розвитку будівництва та надати уяву відносно наявності та ефективності відповідних науково-методологічних засобів, які дозволяють оцінити з достатнім ступенем точності можливі наслідки рішень, що приймаються.

Завдання дисципліни – підготовка майбутніх фахівців до самостійної висококваліфікованої науково-технічної роботи, що полягають, як правило, у прийнятті прогнозних рішень в області технології, організації та механізації будівельних процесів і виробництва на основі здобутих в університеті теоретичних і прикладних знань за багатьма науковими дисциплінами і напрямками.

Майбутній науковець повинен **знати**:

- основи наукового прогнозу, його види та сфери застосування;
- загальну методiku прогнозування та оцінки факторів впливу в сфері технології та організації будівництва;
- математичну основу методів експертних оцінок та дослідження факторів впливу;
- методики обробки результатів прогнозу та оцінки факторів впливу.

Майбутній науковець повинен **уміти**:

- планувати і проводити експертні оцінки;
- збирати вихідні дані для статистичних досліджень, оцінювати обсяг вибірки та коректність величин залежно від рівня вирішуваних питань у сфері технології та організації промислового та цивільного будівництва;
- користуватись сучасними методиками та комп'ютерними прикладними програмами у розрахунках;
- аналізувати та узагальнювати результати експериментів та оцінювати їхню достовірність.

Компетентності аспірантів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни	
Спеціальні компетентності	<i>СК1: здатність аналізувати сучасний стан проблемного питання у сфері технології та організація промислового та цивільного будівництва;</i> <i>СК2: здатність оцінювати глобальні тенденції у соціальному та науково-технічному розвитку суспільства;</i> <i>СК3: здатність до прогнозувати майбутнього розповсюдження організаційно-технологічних систем, що досліджуються, створюються або удосконалюються.</i>

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи теорії та методології прогнозування напрямків прогресу у технології та організації промислового та цивільного будівництва

Тема 1. Вступ. Прогрес – філософській аспект і загальні визначення

Науково-технічний прогрес. Місце будівництва в процесі розвитку суспільства. Взаємозв'язки між технологічним рівнем будівництва та науково-технічним і соціально-економічним рівнем суспільства.

Загальна модель та основні складові розвитку суспільних систем.

Тема 2. Основні закономірності розвитку складних систем.

Прогрес – як цілеспрямований розвиток

Передумови і мета розвитку складних систем, механізм генерації мети у цілеспрямованих систем. Загальний алгоритм (механізм) розвитку складних систем. Основні види і закономірності розвитку соціальних та виробничих систем. Прогрес – як цілеспрямований розвиток.

Розвиток інтелекту – основа прогресу. Загальні компоненти інтелектуальної діяльності, системна модель і закономірності розвитку (зростання) інтелекту (суми знань суспільства).

Фундаментальні і прикладні знання, зміст та рівень наукових досліджень. Місце будівельних наук у загальної системі прикладних досліджень.

Передумови розвитку техносфери. Рівні трансформування наукових знань у технологічні ресурси – у технології та технологічні системи. Життєвий цикл технологій, моделі, закономірності, основні етапи.

Тема 3. Сутність, основні принципи і види прогнозування науково-технічного прогресу

Основні поняття і визначення, ціль і основні завдання. Значення науково-технічного прогнозування в обґрунтуванні і виборі основних напрямків розвитку галузей людської діяльності, в тому числі і в області будівництва. Основні методологічні принципи.

Зміст і види прогнозу. Нормативне і дослідне прогнозування – сутність, загальна методика і область застосування.

Точність і ефективність прогнозу. Короткостроковий, середньостроковий і довгостроковий прогноз.

Тема 4. Основні методи і методика прогнозування

Основні методи прогнозування, їх класифікація за призначенням, ціллю і глибиною прогнозу та характером генерації нової інформації. Загальна процедурна модель процесу прогнозування – ретроспективний аналіз (аналіз минулого), визначення сучасного (дослідження, діагностування сучасного стану), прогнозування (оцінювання майбутнього стану).

Змістовий модуль 2. Основи прогресу у будівництві

Тема 5. Основні тенденції та оцінка сучасних напрямків розвитку будівельної галузі

Оцінка закономірностей безперервного розвитку будівельної справи у взаємозв'язку з зміною характеру та цілеспрямованості виробничої діяльності людей. Розширення і ускладнення сфер виробничої діяльності і побиту.

Виробничі і архітектурно-естетичні вимоги до будівель і споруд, основні домінуючі тенденції у архітектурному конструюванні.

Основні домінуючі тенденції та напрямки розвитку сучасних будівельних технологій – масоване впровадження сучасних досягнень будівельної хімії, фізики, біології і, звичайно ж, інформаційних технологій і телекомунікаційних систем та зв'язку, застосування роботизованих комплексів машин, автоматизованих процесів і комп'ютеризованих технологічних систем.

Основні тенденції у будівельному конструюванні – ускладнення та актуалізація розрахункових моделей, автоматизація розрахунків. Формування баз даних і моделей.

Розвиток інформаційних технологій і основні напрямки прогресу у автоматизації систем проектування, організації і керування будівельним виробництвом. Моніторинг будівельного виробництва і будівельних процесів.

Сучасні тенденції у розвитку комплексно-механізованих і автоматизованих методів виконання будівельно-монтажних робіт. Основні напрямки прогресу у механізації, автоматизації і роботизації виробничих процесів в будівельному виробництві.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна, вечірня форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	ІРК	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основи теорії та методології прогнозування напрямків прогресу у технології та організації промислового та цивільного будівництва						
Тема 1.	30	-	10	-	-	20
Тема 2.	30	-	10	-	-	20
Тема 3.	30	-	10	-	-	20
Тема 4.	30	-	10	-	-	20
Разом за змістовим модулем 1	120	-	40	-	-	80
Змістовий модуль 2. Основи прогресу у будівництві						
Тема 5.	30	-	10	-	-	20
Разом за зміст. модулем 2	30	-	10	-	-	20
Усього годин	150		50			100

5. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Тема теоретичного курсу	Зміст занять	Кількість годин	
			денна	заочна
1	2	3	4	
А. Прогнозування основних напрямків прогресу в будівництві				
1	2-4	Ціль і основна методика прогнозування. Характеристика основних методів прогнозування: екстраполяція тенденцій, експертне опитування тощо	8	
2	3-5	Складання основних тенденцій розвитку будівництва на основі екстраполяції тенденцій і історичних аналогій (“обмін думками”)	8	
3	4-5	Синтез основних тенденцій розвитку будівництва (мозкова атака “в разнос”) і формування концепцій розвитку (мозкова атака “Збір врожаю ідей”)	8	
4	4-5	Синтез основних напрямків прогресу в будівництві – оцінка за достовірністю і вірогідністю (експертне опитування)	8	
Б. Формування концепцій побудови перспективних технологічних систем				
5	3-5	Формування концепцій за окремими напрямками побудови техносистем (“пряма мозкова атака”)	8	
6	3-5	“Збір врожаю концепцій” за окремими напрямками побудови техносистем	8	
7	3-5	Експертна оцінка “врожаю”. Формування альтернативних концепцій (експертне опитування)	10	
		Разом:	50	

6. ЗМІСТ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ПІД КОНТРОЛЕМ ВИКЛАДАЧА

№ п/п	Тема	Зміст занять	Кількість годин	
			денна	заочна
1	2	3		
		не передбачено		

7. САМОСТІЙНА РОБОТА АСПІРАНТІВ

№ п/п	Тема	Зміст	Кількість годин	
			денна	заочна
1	2	3	4	
1	Тема № 1	Науково-технічний прогрес. Місце будівництва в процесі розвитку суспільства. Взаємозв'язки між технологічним рівнем будівництва та науково-технічним і соціально-економічним рівнем суспільства.	20	
2	Тема № 2	Передумови і мета розвитку складних систем, механізм генерації мети у цілеспрямованих систем. Основні види і закономірності розвитку соціальних та виробничих систем. Розвиток інтелекту – основа прогресу. Фундаментальні і прикладні знання, зміст та рівень наукових досліджень.	20	

3	Тема № 3	Основні методологічні принципи. Зміст і види прогнозу. Нормативне і дослідне прогнозування – сутність, загальна методика і область застосування. Точність і ефективність прогнозу. Короткостроковий, середньостроковий і довгостроковий прогноз.	20
4	Тема № 4	Загальна процедурна модель процесу прогнозування – ретроспективний аналіз (аналіз минулого), визначення сучасного (дослідження, діагностування сучасного стану), прогнозування (оцінювання майбутнього стану)	20
5	Тема № 5	Розвиток інформаційних технологій і основні напрямки прогресу у автоматизації систем проектування, організації і керування будівельним виробництвом. Моніторинг будівельного виробництва і будівельних процесів.	20
Разом:			100

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

№ п/п	Тема	Зміст занять	Кількість годин
1	Контрольна робота	Характеристика об'єкту прогнозування. Формування можливих концепцій побудови окремих підсистем технологічної системи. Синтезування загальної концепції побудови технологічної системи. Оцінка можливих наслідків результатів впровадження побудованої системи.	-
Разом:			-

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекційні і практичні навчання проходять за розкладом у аудиторному фонді університету викладачами кафедри БТ КНУБА.

Під час читання лекцій та проведення практичних занять використовуються словесний, інформаційно-ілюстративний, наочний, проблемний та пошуковий методи навчання із застосуванням індивідуальної та самостійної роботи аспірантів.

По закінченню курсу аспірант зобов'язаний виконати контрольну і отримати залік.

10. ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Потоковий контроль – здійснюється у довільні моменти часу викладачем університету під час читання лекцій та ведення практичних занять.

Модульний контроль – не передбачено.

Підсумковий контроль – залік. Для отримання заліку аспірант представляє матеріали контрольної роботи відповідно до індивідуального завдання.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

залік

Поточне оцінювання		Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль № 1	Змістовий модуль № 2		
~30	~30	~40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. О. Ф. Осипов, Є. Г. Романушко. Методичні рекомендації до виконання індивідуальної роботи для студентів спеціальності 7.092101 "Промислове і цивільне будівництво". Аналіз і прогнозування основних напрямків прогресу. - К. : КНУБА, 24 с

2. Осипов А. Ф. Рекомендации по проектированию и применению адаптивных динамически трансформирующихся технологических систем реконструкции зданий / А. Ф. Осипов. – К. : КНУСА, 2014. – 55 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

3. В.В.Дружинин, Д.С. Конторов. Системотехника.- М. : Радио и связь, 1985. - 200 с.

4. А. А. Гусаков. Системотехника строительства. - М.: Стройиздат, 1983. - 224 с.

5. Э.Янч Прогнозирование научно-технического прогресса. - М., Мир, 1965. - 352 с.

6. Технологія будівельного виробництва. Підручник для студентів будівельних спеціальностей вищих навчальних закладів/За ред.. В. К. Черненко, М. Г. Ярмоленко. – К.: Вища шк., 2002.– 430 с.

7. ДБН А.3.1-5-2016. Організація будівельного виробництва. – К.: Міністерство регіонального розвитку та будівництва України, 2016. – 49 с. – Чинний з 01.01.17.

8. ДБН А.3.2-2-2009. Охорона праці і промислова безпека у будівництві. – К.: Міністерство регіонального розвитку та будівництва України, 2012. – 96 с. – Чинний з 01.04.12.

9. Технология, механизация и автоматизация строительства: Учебник Под ред. С.С.Атаева и С.Я.Луцкого,- М.: Высш. школа, 1990, - 592 с.
10. Технология строительного производства в зимних условиях: Учебное пособие /Л.Д.Акимова, Н.Г.Амосов, Г.М.Бадьин и др.- Л.:Стройиздат. 1984 -264с.
11. Торкатюк В.И., Соколовский С.Н., Покрасенко Л.Н. Строительство многоэтажных каркасных зданий. М.: Стройиздат, 1989.
12. Технология строительного производства: Справочник Под ред. С.Я.Луцкого, С.С.Атаева,- М.: Высш. шк., 1991,- 384 с.
13. Черненко В.К. Методы монтажа строительных конструкций - К : Будивельник, 1982,- 208 с.